

(700) Ἀπαύτου ὁλόρθα ἐδιέβησαν ἐκεῖσε εἰς τὸ Νίκλι·
τὰ φράγκικα καὶ τῶν Ρωμαίων, ὅπου ἦσαν μετ' ἐκείνους,
2030 οἱ ἄρχοντες γὰρ τοῦ Ἀμυκλίου τοὺς πύργους ἀφαιρῶσαν
μὲ τὸν λαὸν καὶ ἄρματα ὅπου εἶχανιν μετ' αὐτοὺς.
Οἱ τοῖχοι ἦσαν ὑψηλοὶ, ὅλοι μὲ τὸ χορῆγι·
ἐστάθησαν εἰς πόλεμον μὲ προθυμίαν μεγάλην,

35 κὶ οὐδὲν ἠθέλησαν ποσῶς τοῦ νὰ παραδοθῶσι.
Ἰδὼν τοῦτο ὁ μισὶρ Ντζεφρές, ὥρισε καὶ ἤφεραν ξύλα,
νὰ ποιήσουν σκράφες ἀλλὰ δὴ ὁμοίως καὶ τριπουντσέτα·
ᾧμοσεν γὰρ στὸν ὄρκον του ἀπέκει οὐ μὴ μισέψῃ·

40 κ' εἰ μὲν τὸ ἐπάρη ἀπὸ σπαθίου τὸ κάστρον τοῦ Νικλίου,
Ἀκούσων ταῦτα οἱ Ρωμαῖοι ὅπου ἦσαν μετ' αὐτοὺς Φράγκους,
ὅπου εἶχανιν γὰρ συγγενεὺς ἐκεῖ ἀπέσω εἰς τὸ κάστρον,
σύντομα τοὺς ἐμήνυσαν κ' ἐπληροφόρησάν τοὺς,
ὅτι ἐὰν τὸ κάστρο οὐ δώσουσιν καὶ νὰ παραδοθῶσιν,

45 καὶ πιάσουν τὸ ἀπὸ σπαθίου, ὅλοι εἶναι ἀποθαμένοι.
Κὶ ὡς τὸ ἤκουσαν οἱ ἄπαντες ἐκεῖνοι οἱ Νικλιῶτες,
βουλὴν ἀπήρσαν ὁμοῦ, τὸ κάστρο ἐπαραδῶκαν,
(720) μὲ συμφωνίαν τὸ ἔδωκαν νὰ ἔχουν τὰ ἱονικά τοὺς.
Καὶ ὅσον ἐπαραλάβεν ὁ μισὶρ Ντζεφρές τὸ Νίκλι,
50 ὥρισεν κ' ἐσωταρχίσαν το, ὡς ἔπρεπεν κὶ ἀρμόζει·

2027. Ἀπ' αὐτοῦ ἐδιέβησαν ἐκεῖσε εἰς τὸ Νικλιν 28. αὐτὸ εἰς κάμπον
ἔσπεκεν, κ' ὡς εἶδον τὰ φ. 29. τῶν Ρωμαίων, τὰ ἦσαν μετὰ κείνων
30. εὐτὸς πύργους ἀφαιρῶσαν οἱ ἄρχοντες Νικλίου 32. μὲ τὸν ἀρβέστην
33. στὴν πόλεμον ἐστάθησαν 34. ἡμέρες 35. καὶ οὐκ ἠθέλησαν...
παραδοθῶσιν 36. Ὡς εἶδεν ὁ μισὶρ Ντζ. ὁρίζει φέρουν ξύλα, 37. νὰ
ποίσουν... μάλλον καὶ τριπουντσέτα 38. ᾧμοσεν εἰς τὸν ὄρκον του
39. ἔως νὰ πάρῃ 40. καὶ ἂν τὸ πάρῃ ἀπὸ σπαθί, φυγὴ μὴ ἐλίσσῃ.
41. ὡς τὸ ἤκούσαν... ὁποῦσαν 42. καὶ συγγενεὺς ἐκεῖσε εἰς τὸ κάστρο,
43. καὶ ἐβεβαίωσάν τοὺς, 44. ὅτι τὸ κάστρο 45. καὶ πάρουν τοὺς ἀπὸ
σπαθί, ὅλοι εἰς θανατωμένοι. 46. Καὶ οὕτως ὡς τὸ ἤκουσαν αὐτοὶ οἱ
Νικλιῶτες, 47. βουλὴν ἀπῆραν ὁμοῦ... ἐπαραδῶκαν, 48. Παραλείπεται
τὸ πρῶτον ἡμισὺ στίχον, ... νὰ ἔχουν τὰ ἱονικά τοὺς 49. Παραλείπεται ὁ
στίχος. 50. κ' ἐσωταρχίσαν τὸ κάστρο ὡς ἀρμόζει

2027. Περί Νικλίου λεπτομερεῖς πληροφορίαι παρέχει ὁ Σ. Δραγούμης,
(Χρον. Μορέως, τοπων. κλπ. σελ. 84—94), ὡς καὶ ἐπιτυχῇ δικαιολογήσιν τῆς
ἐν στίχ. 2030 καὶ ἑλλαστοῦ τοῦ κειμένου τοῦ Χρονικοῦ ἀπαντήσεως μορφοῦ
α' Ἀμυκλίου, (βλέπε κατὰ σελ. 92—93 καὶ ὑποσημ. 1). Δὲν εἶναι ὁμοίως δ-
σφαλῆ τὰ ὑποστηριζόμενα ὅτι τὸ Νικλί ὑπῆρξε κατ' ἀρχάς μόνον κάστρον
καὶ κατόπιν ἰδρύθη πόλις, (κατὰ σελ. 86—88), ὡς καὶ ἀνάλογος ἀποψῆς περί
Βελιγούσσης. (Περβλ. καὶ ὑποσημ. στίχ. 1715).

κ' ἐν τούτῳ ἐμίσησε ἀπ' ἐκεῖ κ' ἐδιάρχηκεν ὁλόρθα ἐκέισε εἰς τὴν Λακοδαίμονία, χώρα ἦτον μεγάλη, με πύργους καὶ καλὰ τεχνία, ὅλα με τὸ χορῆγι· πολλὰ γὰρ ἀφίρῳσαν νὰ μὴ παραδοῦναι.

2055 Ἡμέρες πέντε ἐποίησαν οἱ Φράγκοι ἐκεῖ τὸν γῦρον με πόλεμον ἀδιάλειπτον, ἡμέραν γὰρ καὶ νύχταν, τὰ τριπουντέα ἐστήσαν, τὰ ἤφεραν ἐκ τῶ Νίκλι· κι ὡσὰν τοὺς ἀπεκτείναν κ' ἐχάλασαν τοὺς πύργους, με βίαν ἐπαρεδόθησαν, με συμφωνίες καὶ ὄρκον, 60 νὰ ἔχουν τὰ δσπίτια τους καὶ τὲς προνοίεσ ὅπου εἶχαν.

Κι ἀφότου ἐπαρεδόθησαν οἱ Λακοδαίμονιτες, ἐκέισε ἀπέσω ἀππλίκεν μισὶρ Ντζεφρὲς ἀτός του· ὥρισεν τὰ φουσάτα του κι ἀρχάσαν νὰ κουρσεύουν τὸ μέρος γὰρ τῆς Τσακωνίας καὶ μέχρι εἰς τὸ Ἐλεος, 65 κ' ἐκέισε εἰς τὰ Βάτικα κ' εἰς τὴν Μονοβασίαν.

Ἐνταῦτα ἦλθαν οἱ ἀρχοντες τῆς Λακοδαίμονίας, ὡσαύτως γὰρ τοῦ Ἀμυκλίου, ὅπου εἶχαν τὲς προνοίεσ

τους, (740) ἐκέισε εἰς τὴν Τσακωνίαν κ' εἰς τοὺς ἐτέρους τόπους, ὅπου τοὺς ἐκούρσευαν ἐκεῖνα τὰ φουσάτα.

70 Καὶ λέγουν τοῦ μισὶρ Ντζεφρέ, εἶπαν, παρακαλοῦν τον, νὰ ὀρίση τὰ φουσάτα του, νὰ πάψουν νὰ κούρση, καὶ προσκυνήσουν τὰ χωρία, ἀφέντην νὰ τὸν ἔχουν. Κ' ἐρίσκος, ὡς παμφρόνιμος, ἄκουσε τὸν ἀρχόντων, καὶ ὥρισεν κ' ἐστράφησαν ὀπίσω τὰ φουσάτα.

75 Ἐν τούτῳ ὀρίζει, κ' ἦλθαν οἱ πρῶτοι τῆς βουλῆς του, ἐκεῖνοι ὅπου ἐπρονοιάζαν τὲς χώρες τῶν στρατιωτῶν· ἐγράφε γὰρ τὰ ἐβάλασαν ἀπέσω εἰς τὸ ριτζένστρο τὰ ὅσα ἐκερδίσαν κι ὅσα ἐκουγκεστήσαν, ἀφότου γὰρ ἐμίσησεν ἐκεῖνος ὁ Καμπανέσης.

80 Ἐκραξεν γὰρ τοὺς ἀρχοντας, τοὺς πρῶτους τοῦ Μορέως, κ' ἐρώτησέ τους ἀκριβῶς νὰ τὸν πληροφωρῶσαν

2051. καὶ μετὰ τοῦτο ἐκίνησαν, ὁλόρθα ὑπαταίνει 52. Λακωδαίμονιαν· μεγάλην χώρα ἦτον, 53. τε καὶ μετὰ τῆς... μετὰ τὴν ἀσβεστήν 54. ἀφίρῳθησαν... παραδοῦναι. 55. Ἡμέρας... ἐπύσαν 56. ἡμέραν τε καὶ 57. τὰ τριπουντέα... ἐκ τῶ Νίκλιν 59. με ὄρκον 60. σπέντια... προνοίεσ τὲς εἶχαν. 61. Παραλείπεται ὁ στίχος. 62. ἐκεῖ ἀπέσω... μισὶρ Τζεφρὲς 63. ἀρχισαν 64. ὅλον τὸ μέρος Τσακ... Ἐλεος 65. κ' ἐκέισε 66. Λακωδαίμονιτες, 67. καὶ τοῦ Νικλίου, τὲς προνοίεσ 69. τοὺς ἐκουρσεύσαν 72. ἀφέντη 73. ἤκουσε τῶν 74. καὶ ὥρισεν, ἐστράφησαν 75. ὥρισε δὲ καὶ ἦλθαν οἱ ἀρχοντες 76. ὅπου ἐπρονοιάζαν 77. γὰρ τὰ ἔλαβον εἰς τὸ ριτζένστρο ἀπέσω 79. ἐκ τὸν καιρὸν που ἐμίσησεν αὐτὸς ὁ Κ. 80. Ἐβλάησε τοὺς ἀρχοντας 81. ἀφέντησεν τοὺς

τὸ τί κάστηρ ἐνεμένουν ὅπου οὐκ ἐπροσκυνῆσαν. Κ' ἐκεῖνοι τοῦ ἀπεκρίθησαν κ' ἐπληροφόρεσάν τον· «Τέσσαρα κάστηρ ἀφέντη μας, σὲ λείπουν ἀκόμη» 2085 «τὸ πρῶτον ἐνὶ ἡ Κόρινθος, τὸ δεύτερον τὸ Ἀνάπλι, «τὸ τρίτο ἐνὶ ἡ Μονοβασία, τὸ τέταρτον τὸ Ἀργος» «πολλὰ εἰν' τὰ κάστηρ δυνατά, καλὰ σωταρχισμένα» (760) «με πόλεμον οὐκ ἡμπορεῖς ποτέ σου νὰ τὰ ἐπάρης. Λοιπὸν ἂν θέλῃ ὁ ἀφέντης μας, τὰ κάστηρ νὰ τὰ ἐπάρῃ, 90 κ' ἡμεῖς, τὸ γένος τῶν Ρωμαίων, δοῦλοι σου νὰ ἀποδάνουν,

«τοῦτο ζητοῦμεν, λέγομεν, μεθ' ὅρκου νὰ μᾶς τὸ ποιήσης» ἐγγράφως, νὰ τὸ ἔχωμεν ἡμεῖς καὶ τὰ παιδιὰ μας» ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἐμπροσθεν, Φράγκος νὰ μὴ μᾶς βιάσῃ «ν' ἀλλάξωμεν τὴν πίστην μας διὰ τῶν Φραγκῶν τὴν πίστην,

95 «μήτε ἀπὸ τὰ συνθήθεά μας, τὸν νόμον τῶν Ρωμαίων». [§ 133] Ἀκούσαν ταῦτα ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς καλῶς τὸ

μεθ' ὅρκου τοὺς τὸ ἐστερέωσεν, ἐγράφως τοὺς τὸ ἐποίησεν. [§ 134] Κι ἀφότου ἀπεκατέστησεν μισὶρ Ντζεφρὲς ἐκεῖνος τὰ πάντα ὅλα πράγματα Φραγκῶν τε καὶ Ρωμαίων, 2100 τοῦ καθενὸς τὴν ὄρεξιν καὶ τὰ προνοιάσματά τους, τόσα τὸν ἀγαπήσαν μικροί τε καὶ μεγάλοι διατὸ ἦτον καλοῦπόλητος, εἰς ὅλους δικαιοκρίτης.

[§ 135] Ὅτι βουλὴν ἀπήρασαν οἱ φρονιμώτεροί τους, τὸ πῶς νὰ τοῦ ἔμεινε ἡ ἀφέντια τοῦ τόπου τοῦ Μορέως, 5 διατὸ ἦτον ἀνθρώπος καλός, φρόνιμος εἰς τοὺς πάντας—

«περὶ νὰ ἔλθῃ ἐκ τὴν Φραγκίαν ὁκάποιος ρουχολόγος» ἀπαίδευτος κι ἀδιάκριτος καὶ νὰ μᾶς σκανταλίσῃ».

(780) Ἐν τούτῳ ἦλθαν εἰς αὐτόν, τοὺς λόγους του ἀπεσώσαν·

2082. ἐνέμεναν πολὺ δὲν ἐπροσκ. 83. Κι' αὐτοὶ τὸν ἐσυντάχσαν ἀπό- κρισιν τοιοῦτην. 85. τὸ ἔνα ἐνα... Ἀνάπλι, 86. τὸ τρίτον ἡ Μονοβ. 87... πολλὰ σωταρχισμένα. 88. οὐ δύνασαι ποτέ σου 89. Λοιπὸν ἂν θέλῃ ὁ ἀφέντης μας τὰ κ. νὰ τὰ ἐπάρῃ. 90. ἀποθάνουν 91. ζητοῦμε, λέγομε... πώσης 92. ἐγράφως νὰ τὸ ἔχωμε ἡμεῖς 93. Φράγκος μὴ μᾶς βιάσῃ. 94. νὰ ἀλλάξωμεν τὴν π. μας καὶ Φράγκοι νὰ γενοῦμεν. 95. Πα- ραλείπεται ὁ στίχος 96. Ὡς ἤκουσεν ὁ μισὶρ Τζεφρὲς καλῶς 97. ὅρκου τὸ ἐποίησεν, ἐγράφως τὸ στερέωσεν 98. Ἀφών... μισὶρ Τζεφρὲς 99. Φράγ- κων τε καὶ 2101. τόσο τὸν ἡγαπήσαν 2. ὅτι ἤτονε πολυπραγνός 3. ὅλοι βουλὴν ἀπήρασαν 4. τὸ πῶς νὰ ἐνι 5. Ἀφέντην ἔχονε καλὸν φρόνιμον 6. περὶ νὰ ἔλθῃ 7. ἀπαίδευτος, ἀδιάκριτος, 8. εἰς τοῦτο... πρὸς αὐτόν